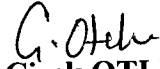

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Ali YERLİKAYA** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Çiçek OTLU

İstanbul Milletvekili

17 Temmuz 2023 tarihinde, Kadıköy'de, 20 Temmuz 2015 tarihinde meydana gelen Suruç katliamının 8. yılına ilişkin bildiri dağıtmak isteyen Sosyalist Gençlik Dernekleri Federasyonu (SGDF) üyeleri ve çeşitli gençlik örgütleri üyeleri, kolluk güçlerinin saldırısına uğramış, 46 kişi gözaltına alınmıştır. Gözaltına alınanların, sıcak havaya rağmen, 11 saat ters kelepçeli halde gözaltı aracında bekletildikleri, bu sırada kolluk güçleri tarafından darp edildikleri, hakaret ve tehditlere maruz kaldıkları iddia edilmektedir. Basında yer alan fotoğraflarda, SGDF MYK üyesi Gamze Toprak'ın yüzünde ağır darbeye bağlı yaralanma olduğu, kıyafetinin de darp sonucunda parçalandığı görülmektedir.

Türkiye'nin taraf olduğu; Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin 5 inci maddesine göre; "Hiç kimseye işkence yapılamaz, zalimce, insanlık dışı veya onur kırıcı davranışlarda bulunulamaz." İnsan Hakları ve Ana Hürriyetleri Korumaya Dair Sözleşme'nin 3 üncü maddesine göre de; "Hiç kimse işkenceye, insanlık dışı ya da onur kırıcı ceza veya işlemlere tabi tutulamaz." BM İşkence ve Diğer Zalimane Gayriinsani veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Sözleşmesi'nin 2 inci maddesi, taraf devletlere, işkence olaylarını önlemek için etkili kanuni, idari, adli veya başka tedbirleri alma yükümlülüğü vermiştir. Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşme yükümlülüklerinin yanı sıra Anayasanın 17 inci maddesinde, kimseye işkence ve eziyet yapılamayacağı, insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamayacağı belirtilmiştir. İşkence, kişilerin yaşam hakkını tehdit etmekte, beden ve ruh sağlığını bozmakta, onuruna saldırı niteliği taşımakta, ağır hak ihlaline neden olmaktadır. Özellikle muhaliflere yönelik hiçbir gerekçesi ve hukuki dayanağı olmayan gözaltı ve tutuklamalar sırasında yaşanan işkence, kötü muamele ve darp cezasızlıkla sonuçlanmakta, görevini kötüye kullanan kolluk güçleri hakkında, Türk Ceza Kanunu'nun 94 üncü maddesindeki hükümler işletilmemektedir. İnsan Hakları İzleme Örgütü başta olmak üzere çeşitli kurum ve demokratik kitle örgütleri, Türkiye'de sistematik hale gelen işkence iddialarını raporlaştırmakta, buna karşın, kolluk güçlerinin uyguladığı işkenceyi engellemeye yönelik hiçbir somut adım atılmamaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Bildiri dağıtmanın suç veya kabahat olmadığına dair Anayasa Mahkemesi kararı olmasına karşın, Suruç katliamı için bildiri dağıtan gençlere neden kolluk güçleri müdahalede bulunmuştur?
- 2- SGDF ve gençlik örgütü üyelerine karşı yapılan ve hiçbir hukuki dayanağı olmayan gözaltı ve tutuklamalar Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir?
- 3-Görevini kötüye kullanarak, başta Gamze Toprak olmak üzere SGDF üyeleri ve çeşitli gençlik örgütleri üyelerine işkence ve kötü muamelede bulundukları iddia edilen kolluk güçleri hakkında etkin soruşturma yapılacak mıdır?
- 4-Türkiye'nin taraf olduğu sözleşmelere, anayasaya ve yasalara karşın, kolluk güçlerinin gözaltı ve tutuklama aşamalarında işkence ve kötü muamelede bulunmalarının gerekçesi nedir?
- 5-Suruç katliamındaki gerçeklerin açığa çıkmasını engellemek için İstanbul, Diyarbakır vs çeşitli illerde düzenlenen her türlü etkinliğe ve anmaya izin verilmediği, bunun için, Bakanlığınızın SGDF üyelerine karşı işkence ve kötü muameleyi bir araç olarak kullandığı iddialarına ilişkin açıklamanız var mıdır?
- 6-Gözaltı ve tutuklamalarda, işkenceyi, kötü muameleyi önlemek için Türkiye'nin taraf olduğu sözleşmeler gereği yükümlülüklerinizi yerine getirip, etkin politikalar üretecek misiniz? Bu konuda çalışmalarınız var mıdır?
- 7-Son 10 yılda, işkence ve kötü muamelede bulundukları iddiasıyla kaç personeliniz hakkında soruşturma başlatılmıştır? İşkence ve kötü muamelede bulunduğu tespit edilen kaç personeliniz hakkında yaptırım uygulanmıştır?